

‘Mizah, şiddetsizliğin temel taşıdır’

Habertürk

ROMAN ve öyküleri bir yana çocuklar ve gençler için de yazan Müge İplikçi'nin “Tezcanlı Hayalet Avcıları” adlı kitabı öykü sevenlerle buluştu. Türkiye'nin yazarlar için yorucu ancak verimli bir ülke olduğunu söyleyen İplikçi, Gezi Parkı'ndaki gençliği de bir edebiyatçı gözüyle şöyle değerlendirdi: “Mizah güçleri çok sağlam. Mizah, şiddetsizliğin temel taşıdır. Gençler bize bunu hatırlattılar.”

Yolculuk öyküsünde “Aşk bu hayatı kaldırmıyor” diyorsunuz.

40'ı geçtikten sonra, yoğun bir çalışma temposunun içindeki “hain” düşüncelerim bunlar! Şaka bir yana, 20'li yaşlarımızda hem deneyimler hem de aşk çok hızlı bir şekilde hayatlarımıza girip çıkıyordu. Şimdilerde kendi perspektifimden baktığımda, yani orta yaşlı bir kadın olarak hâlâ sevgiye ve aşka inanıyorum. Ancak daha farklı tasalarım mevcut; bambaşka bir ufuk çizgisine bakıyorum. Düşünmem gereken bir oğlum var, Türkiye'de yaşıyorum, yazarım. Türkiye'nin gündemi belli. Ama bir diğer yandan da insanların birbirini sevdiğini gördüğüm zaman inanılmaz mutlu oluyorum. Şuna inanıyorum ki, bizi kurtaracak olan yine sevgidir. Gezi Parkı'nda birbirine sarılan gençleri gördüğümde içim ayrı bir ısınıyor. Sevginin bize yol göstereceğine, onunla toparlanabileceğimize inanıyorum.

Gündemi sürekli değişen bir ülkede yaşıyoruz. Bir yazar için verimli topraklar...

15 gün öncesine kadar zenginlik diyordum fakat son yaşadığımız olaylardan sonra emin değilim. Polisin insanlara uyguladığı o ölçsüz şiddeti bir kez daha gördüğüm zaman çok üzüldüm. Biz bu antidemokratik koşulları hak eden bir ülke değiliz. Sesi kısılmayı hak eden bir ülke değiliz. Çoksesliliği ile dünyaya örnek olacak bir ülkeyken tek sesliliğin insanı sıkı, boğan, geren noktasına itiliyoruz hep birlikte. Bu, hepimiz için bir zarardır. Yazar için de zarardır. Ben bu ülkede yaşamaktan onur duyan biriyim. Her zaman da bunu söyledim. Beni çok besleyen bir ülke ama yine de bu kadar yorucu olması gerekmiyor... Bir Kuzey Avrupa ülkesindeki insanın 6-7 ayda bir başına gelecek şeyler neredeyse her gün başımıza geliyor. Gerçi bizler bir anlamda aşıyoruz. Dayanıklıyız yani. O yüzden devam edebiliyoruz. Ne yalan söyleyeyim: Hal böyleyken bile Türkiye'de yapılabilir en tuhaf ve en keyifli işi yaptığımı düşünüyorum.

Edebiyatın dayanıklılığı artırmadaki rolü?

Hep söyleriz, edebiyatla savaşları durduramazsınız ama savaşın nasıl bir şey olduğunu anlatabilir, insanlara savaşın kötülüğünü hissettirebilirsiniz. Bir sonraki savaşlar için bir tampon bölge yaratırsınız. Sadece savaşlar anlamında da değil. İnsanın kendisini görmesi açısından, yalnızlıklarını, savrulmuşluklarını, kızgınlıklarını ve öfkelerini tanıması anlamında da önemli edebiyatın rolü. İnsanın kızdığı zaman, aslında kendi içinde bir yere kızdığını göstermesi anlamında çok iyi bir aynadır edebiyat. İnsanı insana anlatır. Ve insanın insana anlattıklarını dinlersek insanı sevebiliriz.

Gezi Parkı'ndaki gençlerin dilini ve mizahını konuşmak istiyorum sizinle...

Bu deneyimden sonra oradaki çocukların çok farklı şeyler yazabileceklerini düşünüyorum. Çünkü yan yana durabilmenin ve direnmenin gücünü anlamış insanların yaşam algıları da çok farklıdır. Oradaki gençlerin bize öğretecekleri de var. Şöyle ki; ben orada birey olabilmiş insanları gördüm. Kendisiyle barışık, dolayısıyla başkasıyla da barışık insanlar gördüm. Mizah güçleri çok sağlam. Şapka çıkarılacak bir söylem söz konusu. Şiddetsizliğin temel taşıdır mizah ve gülebilmek. Bize bunu hatırlattılar. Bu anlamda 21. yüzyılın Türkiye'si, dünyası ve yeryüzü için gülebilmeyi; bulunduğu ana çatık kaşla bakmadan müdahil olabilme gücünü de hatırlattılar. Türkiye artık gülebilen insanların ülkesi olabilmelidir. Hepimizin o ya da bu şekilde çok büyük acıları var. Bir sürü yaramız beremiz var ama bunlarla artık vedalaşma zamanı gelmiştir. Bambaşka bir eşiğe geçebilmek için bu gerekiyor. Bir edebiyatçı gözüyle baktığım zaman çok yaratıcılar, insan olarak baktığımda da şapka çıkarıyorum dirençlerine. Sözcüklerin kendi başına nasıl direnç kaynağı olduğunu ve o sözcüklerin cümleleri oluşturdukları zaman parçalanamaz bir söylem oluşturduğunu bize hatırlattılar.

“OLGUNLAŞMA SÜRESİ KISITLI”

Aynı öyküden bir alıntı daha yapmışım: “Büyüme bir infilaktır” diyor anlatıcı

Öyledir. Tabii orada büyümeyi “erginleşmek” olarak tartışmıyorum. Büyümeyi dayatılan, yaş üstüne yaş koymaca süreci biçiminde düşünüyorum. Ülkemizde olgunlaşma sürecimiz çok kısıtlı, çok darboğazların içerisinde. Bir türlü serpilip gelişmemize izin verilmez. Kuşaklar birbirlerini hep böyle anarlar. Aslında baktığımızda bir kuşak infilakı da var yaşanan acılar ve hüznün anlamında. Ben istiyorum ki bundan sonraki kuşaklar hak ettiklerinde, geniş geniş serpilerek büyüsünler. Yaşayla, yanlışlar yapmaktan korkmadan ve bu yanlışlardan çok şey öğrenerek büyüsünler istiyorum. Doğruları bulmak görecedir çünkü. Herkesin doğrusu bir yerden sonra değişir. Ama demin de sözünü ettiğim gibi yaşamın başka kıstasları var. Buluşmak bunlardan biri; anlamak bir diğeri. Keyfini çıkarmak da bir ötekisi galiba.

17/06/2013